

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญ ที่เกิดจากนกพิราบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535¹

ชนิษฐา ศิลปยานันท์²

ปัจจุบันในสังคมไทย การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม หรือในชุมชนเดียวกัน หรือในพื้นที่ที่จำกัด จะมีเหตุรำคาญต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น เสียงดังรบกวนจากการก่อสร้าง การจราจรที่ติดขัด หรือแม้กระทั่งพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้อื่น เป็นต้น เหตุการณ์ดังที่กล่าวมานี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชน นอกจากนี้ ยังเกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะที่สะสมในพื้นที่สาธารณะ หรือมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการใช้รถยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และในขณะเดียวกันประชาชนในสังคมไทยต้องเผชิญกับความเครียดจากการทำงานและ การเดินทางในชีวิตประจำวัน ซึ่งหนึ่งในปัญหาเกี่ยวกับเหตุรำคาญที่หลายคนอาจมองข้าม คือ เสียงและพฤติกรรมของนกพิราบที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ชุมชน รวมถึงตลอดถึง อาคาร บ้านเรือน และสถานที่สำหรับใช้อาศัย จะมีนกพิราบอยู่อาศัยและทำรังในอาคาร บ้านเรือนและสถานที่สาธารณะ ซึ่งบริเวณใดที่มีนกพิราบอาศัยก็จะมีสิ่งสกปรกโสโครก เช่น มูลของนกพิราบ ซึ่งเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคต่าง ๆ อยู่บริเวณดังกล่าว ซึ่งอาจ ทำให้เกิดการเจ็บป่วยหรือเป็นบ่อเกิดของโรคภัยได้ และยังมีเสียงรบกวนที่สร้างความรำคาญกับผู้ที่ได้ยิน โดยเฉพาะในพื้นที่เขตชุมชนที่มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น

เนื่องจากทุกภูมิภาคของประเทศจะมีนกพิราบอาศัยอยู่ทั่วไป และนกพิราบเป็นสัตว์ที่สามารถอยู่อาศัยได้ทุกที่และทุกสภาพภูมิอากาศ จึงสามารถอยู่อาศัยได้ทุกสภาพภูมิอากาศ แม้สภาพภูมิอากาศที่ร้อนจัดก็ยังสามารถอยู่อาศัยได้ หรือสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นก็สามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดี และเป็นสัตว์ที่สามารถแพร่พันธุ์และเพิ่มจำนวนขึ้นในทุกสภาพภูมิอากาศ ซึ่งหน่วยงานของรัฐและประชาชนชาวไทยควรจะได้ร่วมกันตระหนักและหาวิธีในการป้องกันเพื่อควบคุมการแพร่พันธุ์ของนกพิราบ

สำหรับการป้องกันนกพิราบไม่ให้สร้างความรำคาญให้กับประชาชนมากเกินไปจนทำให้ความเป็นอยู่ไม่เป็นปกติสุข และโดยเฉพาะในเขตที่มีการอยู่อาศัยของประชาชนที่มีความหนาแน่น หรือในเขตชุมชนต่าง ๆ ไม่ว่าในเขตเมืองของแต่ละจังหวัด หรือต่างอำเภอ ตำบล หรือหมู่บ้าน และนกพิราบเป็นสัตว์ที่เรียนรู้ได้เร็ว ซึ่งหากมีการให้อาหารนกพิราบในลักษณะที่ไม่ถูกสุขลักษณะ เช่น การให้อาหารนกพิราบ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดจากนกพิราบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. มัลลิกา พินิจจันทร์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ปภาศรี บัวสวรรค์ และ รองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดอุทัยธานี

ในที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นเขตชุมชนซึ่งมีประชาชนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก เป็นต้น เนื่องจากนกพิราบเป็นสัตว์ที่เรียนรู้ได้เร็ว เมื่อรู้ว่าบริเวณที่ให้อาหารอยู่ที่ใดก็จะวนเวียนอยู่บริเวณนั้นตลอดจนใช้บ้านเรือนของประชาชนในบริเวณนั้นเป็นที่อยู่อาศัยต่อไป ทำให้บุคคลที่ให้อาหารนกพิราบอาจจะเมิดสิทธิของผู้อื่นไปด้วยในขณะเดียวกัน

และยังมีสาเหตุมาจากบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร บ้านเรือนที่อยู่อาศัย ปล่อยให้อาคารบ้านเรือนเป็นที่อยู่อาศัยของนกพิราบโดยไม่มีการทำความสะอาดให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัย หรือกรณีอาคารกว้างเปล่า ตึกร้างซึ่งอาจจะไม่มีเจ้าของ โดยนกพิราบก็ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรคอันอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ เกิดมลภาวะทางอากาศ และส่งกลิ่นเหม็นในบริเวณนั้นหรือบริเวณชุมชนใกล้เคียง เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวอาจจะเมิดสิทธิของผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือเดือดร้อนเช่นเดียวกัน ซึ่งความเสียหายที่ได้รับอาจจะจะเป็นความเสียหายเกี่ยวกับร่างกาย เช่น เชื้อโรคที่มากับนกพิราบส่งผลทำให้เกิดภาวะโรคภูมิแพ้จากการสูดดม หรืออาจสัมผัสกับเชื้อโรคโดยที่ไม่รู้ตัว หรือได้รับความเสียหายเกี่ยวกับทรัพย์สิน อาคาร สถานที่ หรือที่อยู่อาศัยของบุคคลที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว เป็นต้น

ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 25 เป็นการกำหนดเกี่ยวกับคำนิยามของเหตุรำคาญไว้ แต่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้เสียหายหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากเหตุรำคาญเพื่อใช้สิทธิในการร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งอาจมีประชาชนที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับความเดือดร้อนรำคาญเป็นจำนวนมากที่ไม่อาจทราบได้ว่าตนเองจะต้องดำเนินการอย่างไร เมื่อต้องอยู่ในภาวะเช่นนั้น แม้ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 27, 28 และมาตรา 28/1 จะได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญไว้ก็ตาม แต่เมื่อผู้เสียหายไม่อาจทราบถึงการใช้สิทธิของตนเองตามกฎหมายดังกล่าว ย่อมทำให้การป้องกันหรือระงับเหตุรำคาญไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สำหรับบทลงโทษผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออกตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวาง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” ตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวบทลงโทษอาจจะยังไม่เหมาะสมกับความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายที่เกิดขึ้น กับประชาชนหรือทรัพย์สินของประชาชนที่ได้รับจากการที่มีผู้ทำละเมิดจนเป็นเหตุให้เขาต้องได้รับความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญ

ในกรณีของผู้ที่ทำละเมิดต่อบุคคลอื่นตามที่กล่าวมาข้างต้น ไม่ว่าจะเป็นกรณีโดยจงใจหรือโดยประมาทเลินเล่อ และการทำละเมิดนั้นเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับความเสียหายทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สิน เช่น เกิดโรคภูมิแพ้หรือโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจและส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของบุคคล

ดังกล่าว หรืออาคารบ้านเรือน อยู่ในภาพทศุโทรมอันเนื่องมาจากการหมักหมมของมูลสัตว์ มีความสกปรก และเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค เป็นต้น ผู้ทำละเมิดย่อมต้องชดใช้เยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายตามความเหมาะสมและเป็นธรรม

ทั้งนี้ สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นกับประชาชนที่อาศัยในแต่ละชุมชนหรือแต่ละท้องถิ่น กรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบว่า มีประชาชนที่ได้รับ ความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบอันมีเหตุมาจากมีผู้ทำละเมิด แต่การดำเนินการของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีความล่าช้าในการออกคำสั่ง หรือละเลยไม่ดำเนินการออกคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันควร ส่งผลให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนรำคาญ และหากบริเวณดังกล่าวมีการสะสมมูล ของนกพิราบเป็นจำนวนมาก ก็ย่อมเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคและส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัย ในบริเวณดังกล่าว โดยเฉพาะผู้ที่มิมีปัญหาด้านสุขภาพอยู่แล้วซึ่งอาจจะรุนแรงถึงเกิดโรคที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ หากเป็นดังนี้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องหากได้มีส่วนในการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้น ร่วมกับผู้ที่ทำละเมิดให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายอันสืบเนื่องมาจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีส่วนในการละเว้น การปฏิบัติตามหน้าที่โดยการละเลยไม่ดำเนินการออกคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือดำเนินการออก คำสั่งล่าช้าเกินสมควร เพื่อให้ผู้เสียหายหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้น ตามสมควร

ดังนั้น จึงยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดจากนกพิราบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อยู่หลายประการที่ควรนำมาศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดจากนกพิราบ ตามมาตรา 25 แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 25 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณ ใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(1) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบนํ้า ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งอยู่ใน ทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือ ละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็น อันตรายต่อสุขภาพ

(2) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็น อันตรายต่อสุขภาพ

(3) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใด ไม่มีการระบาย อากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจาก กลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(4) ...

(5) ...”

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าว ได้มีการกำหนดไว้เฉพาะเกี่ยวกับคำนิยามของ เหตุรำคาญ แต่ไม่มีการกำหนดให้ผู้ได้รับความเสียหายหรือได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากเหตุรำคาญให้ สามารถใช้สิทธิในการร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อทราบถึงเหตุรำคาญอันเกิดจากที่มีผู้ทำละเมิด ตาม มาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จนทำให้ผู้ได้รับความเสียหายและได้รับความเดือดร้อน รำคาญ เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถทำการตรวจพิสูจน์เหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในแต่ละกรณีได้อย่าง รวดเร็ว และการระงับเหตุรำคาญมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่เมื่อพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดให้ผู้เสียหายหรือผู้เดือดร้อนรำคาญใช้สิทธิในการร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ทำให้ทำใ้ บุคคลดังกล่าวไม่อาจทราบถึงสิทธิของตนเอง ทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าในการป้องกันหรือระงับเหตุ รำคาญ และการระงับเหตุรำคาญไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญอันเกิดจากนกพิราบ ตามมาตรา 74 แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 74 บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามประกาศที่ออก ตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าว มีปัญหาว่ากรณีบทลงโทษในส่วนค่าปรับสำหรับผู้ ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตราต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 74 ดังกล่าวนี้อาจยังไม่สอดคล้องกับการกระทำความผิดของบุคคลที่ทำละเมิดต่อบุคคลอื่น ตาม มาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งอาจเกิดจากการจงใจโดยไม่สนใจต่อความรู้สึกหรือ ผลกระทบต่อบุคคลอื่น จนทำให้เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญต่อบุคคล ที่อาศัยอยู่ในบริเวณ เดียวกันหรือบริเวณใกล้เคียงกับผู้ทำละเมิด และยังส่งผลทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน หลายคนหรือเป็นเขตชุมชน อันไม่ใช่กรณีส่งผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการชดเชยความเสียหาย ตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 28 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร ตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควร จะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้น หรือสมควร กำหนดวิธีการเพื่อป้องกัน มิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และ

ถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของ หรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับงานนั้น

...”

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ตามบทบัญญัติดังกล่าว ไม่มีการกำหนดให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นจากผู้ที่ทำละเมิด หรือหากเป็นกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญด้วยความล่าช้าหรือละเลย ไม่ดำเนินการออกคำสั่ง โดยไม่มีเหตุอันควร จนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เสียหายหรือผู้ได้รับผลกระทบได้รับความเสียหาย หรือเกิดโรคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ หรือโรคมะเร็ง เป็นต้น ซึ่งหากเป็นกรณีดังกล่าวนี้หน่วยงานของรัฐควรที่จะมีส่วนในการเยียวยาความเสียหายในเบื้องต้นก่อนมีการฟ้องคดีต่อศาล แต่เมื่อไม่มีการกำหนดไว้โดยชัดเจนเกี่ยวกับชดเชยเยียวยาความเสียหาย อาจทำให้ประชาชนผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนเองเท่าที่ควร และอาจทำให้ประชาชนที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบก็อาจจะยื่นฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล จะมีขั้นตอนตามกระบวนการยุติธรรมที่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร และก็ยังเกิดความไม่แน่นอนว่า ประชาชนที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบดังกล่าวจะได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหายหรือไม่ เพียงใด

ตามที่คุณศึกษาได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดจากนกพิราบ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 รวมทั้งความหมาย ความเป็นมา ทฤษฎี หลักการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้บทสรุปสำหรับปัญหากฎหมายดังกล่าว เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพโดยผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญที่เกิดจากนกพิราบ ตามมาตรา 25

เดิม พระราชบัญญัติไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญไว้เป็นการเฉพาะ

ขอเสนอให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้เสียหายจากเหตุรำคาญในมาตรา 25 วรรคสอง ความว่า “ให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุรำคาญตามวรรคหนึ่ง ยื่นคำร้องด้วยตนเองต่อ เจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบและดำเนินการระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น”

2. ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญอันเกิดจากนกพิราบ ตามมาตรา 74

กฎหมายเดิม มาตรา 74 บัญญัติว่า “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออก ตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ขอเสนอให้แก้ไขใหม่เป็น มาตรา 74 “ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 28 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่ออก ตามมาตรา 28/1 วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 23 มาตรา 27 วรรคสอง หรือมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการชดใช้เยียวยาความเสียหาย ตามมาตรา 28

เดิม พระราชบัญญัติไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับการชดใช้เยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุรำคาญไว้เป็นการเฉพาะ

ขอเสนอให้เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการชดใช้เยียวยาความเสียหายในมาตรา 28 วรรคสี่ ความเป็นว่า “การก่อเหตุรำคาญของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุที่ทำให้มีผู้ได้รับความเสียหาย เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ซึ่งเป็นผู้ก่อเหตุรำคาญจำต้องชดใช้เยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสมควร แต่หากการออกคำสั่งเพื่อระงับเหตุรำคาญของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง เกิดการละเลยหรือมีความล่าช้าในการออกคำสั่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร จนเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลกระทบจากเหตุรำคาญ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นสังกัดและผู้ที่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญร่วมกันชดใช้เยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสมควร”

เอกสารอ้างอิง

กรมวิทยาศาสตร์บริการ. การลดจำนวนของนกพิราบ [Online]. Available URL: http://lib3.dss.go.th/fulltext/dss_j/2527_105_20.pdf, 2568 (กุมภาพันธ์, 19).

กระทรวงสาธารณสุข. ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข. กรมอนามัย. คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2557.

เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์. หลักกฎหมายว่าด้วยสิทธิเสรีภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2547. ยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 กับปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ. รัฐสภา [Online]. Available URL: https://cdc.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=34511, 2568 (เมษายน, 19).

วาริ นาสกุล. คำอธิบายกฎหมายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และละเมิดควรรู้ได้. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรุงสยาม พิมพ์ครั้งที่ 6, 2567.

วิเชียร ตีระอุดมศักดิ์. **แฟงพิสดาร เล่ม 1**. (ฉบับปรับปรุงใหม่ ปี 2566). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงจันทร์การพิมพ์, 2566.

สทรวุฒิ กิติ ศุภการ. **หลักและคำพิพากษากฎหมายอาญา**. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์ คอร์ปอเรชั่นส์ (มหาชน), 2567.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สำนักข่าวไทย. **“นกฟิราบ” พาหะนำโรค แค่กระพือปีกก็น่ากลัว** [Online]. Available URL: <https://www.thaihealth.or.th/นกฟิราบ-พาหะนำโรค-แค่กระพือปีก/>, 2568 (กุมภาพันธ์, 19).